

زندگی وسط زمین و آسمان

سیدامیر سادات موسوی

شرح عکس

شاتل فضایی اندیور بعد از اینکه نزدیک به بیست سال در مأموریت‌های فضایی حضور داشت، دو سال پیش بازنشسته شد. شرکت در ۲۵ مأموریت فضایی، انتقال ۱۴۸ فضاورد به فضا و قراردادن سه ماهواره در مدار، بخشی از فعالیت‌های اندیور را تشکیل می‌دهد. در این تصویر اندیور بالای یک هواپیمای مخصوص حمل شاتل قرار گرفته است و برای نمایش عمومی به مرکز علمی کالیفرنیا منتقل می‌شود.

آسمان در این ماه

«زمان‌هایی که نوشته شده‌اند، تقریباً برای تمام مناطق ایران درست هستند!»

سه‌شنبه، ۵ آذر

مقارنه عطارد و زحل

کافی است یک یا نیم ساعت قبل از طلوع خورشید از خواب بیدار شوی و بعد از نماز صبح، نگاهی به افق جنوب‌شرقی آسمان بیندازی. دو جسم پرنور در ارتفاع ده درجه از افق دیده می‌شوند؛ عطارد و زحل. عطارد که بسیار پرنورتر است، پایین‌تر قرار دارد و زحل با فاصله‌ای در حدود نصف قطر ظاهری ماه، بالای عطارد است.

پنج‌شنبه، ۷ آذر

پیش‌بینی شده است که دنباله‌دار آیسون (C/۲۰۱۲S۱)، در این شب‌ها به بیشترین روشنایی خود برسد؛ یعنی حتی پرنورتر از ماه کامل! البته اطلاعات دقیق‌تر را باید در روزهای منتهی به هفت آذر پیگیری کنی. پس سری به بعضی از سایت‌های نجومی مانند nojum.ir بزن. ممکن است دیدن این دنباله‌دار باشکوه، یکی از شانس‌های نجومی زندگی‌ات باشد.

جمعه، ۲۹ آذر

مدار ماه به دور زمین، شبیه یک بیضی است. به‌خاطر همین بعضی وقت‌ها به ما نزدیک می‌شود و بعضی وقت‌ها دور. امشب ماه در دورترین فاصله از زمین (اوج) قرار گرفته است؛ یعنی در فاصله ۴۰۵ هزار کیلومتری. سه ساعت بعد از غروب خورشید، می‌توانی ماه را در آسمان پیدا کنی. آیا می‌توانی متوجه کوچک‌تر بودن قطر ماه نسبت به حالت عادی شوی؟ برای اینکه درک بهتری از این تغییر فاصله داشته باشی، بهتر است این را هم بگویم که وقتی ماه به زمین نزدیک می‌شود (حضیض) فاصله آن از زمین در حدود ۳۶۰ هزار کیلومتر می‌شود.

گزارش نجومی

فضانوردان کله‌گنده

هر چیزی که برای زنده ماندن روی زمین ضروری باشد، برای فضانوردان هم در فضا، مهم است. آنها هم مثل ما نیازمند غذاخوردن، نفس کشیدن، خوابیدن، حفظ بهداشت و سلامتی و رفتن به دست‌شویی هستند. مهم‌ترین تفاوت زندگی زمینی و فضایی، بی‌وزنی است. برای همین در سفینه فضایی، هر جسمی که به جایی متصل نشده باشد، با کوچک‌ترین ضربه‌ای در فضا حرکت می‌کند. حتی آشغال‌ها هم در جایشان مستقر نخواهند بود و حتماً باید با یک جاروی مکنده از هوا خارج شوند.

بدن فضانوردان هم شرایط ویژه‌ای دارد. جاذبه‌ای نیست که مایعات بدن را به پایین بکشد، به همین دلیل مایعات به طرف سر فضانورد جریان می‌یابند. این موضوع باعث می‌شود در چند روز اول، سر فضانورد بزرگ‌تر از حالت عادی به نظر بیاید و مجراهای بینی‌اش مسدود شود. حرکت مایعات بدن به طرف بالا، باعث می‌شود کلیه‌ها ادرار بیشتری دفع کنند. غلظت نمک زیاد می‌شود و بعضی رشته‌های ماهیچه‌ای از دست می‌روند. در نتیجه توان بدن کاهش می‌یابد. فضانورد در حدود دو ساعت تمرین روزانه می‌تواند، این مسئله را خنثی کند.

